

Kementerian
Perdagangan Dalam
Negeri dan Hal Ehwal
Pengguna

**RAKAN
PENGGUNA**
MEMPERKASA-
KAN
PENGGUNA

AMALAN
PENGGUNAAN
LESTARI
DI RUMAH

MEMAHAMI LABEL HALAL PRODUK

MANGSA
PENIPUAN
PEMANDU
TEKSI

JIMATKAN
PENGGUNAAN
TENAGA
ELEKTRIK
DI RUMAH

ISSN 1675-5626

97716751562001

BULETIN PENGGUNA

SIDANG REDAKSI

PENASIHAT

Y. Bhg. Dato' Seri Talaat bin Hj. Husain
Ketua Setiausaha
Kementerian Perdagangan Dalam Negeri
dan Hal Ehwal Pengguna

KETUA SIDANG PENGARANG

Isamil bin Jantan

TIMBALAN

KETUA SIDANG PENGARANG
Mohd Yusof bin Abdul Rahman

SIDANG PENGARANG

Masri bin Misran
Azendi bin Mohd Zawawi
Nazleen bte Mohd Emran
Indrani Thuraisingham
Siti Rahayu bte Zakaria

DICETAK OLEH

Syarikat Asas Jaya

Buletin Pengguna merupakan penerbitan usahasama di antara Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna dan FOMCA. Ia diterbitkan pada setiap bulan. Sumbangan artikel amat dialu-alukan. Sila hantarkan sumbangan kepada:

EDITOR,

Buletin Pengguna
No 1D-1, Bangunan SKPPK
Jalan SS9A/17
47300 Petaling Jaya
Selangor Darul Ehsan

Bahagian Hal Ehwal Pengguna
Kementerian Perdagangan Dalam
Negeri dan Hal Ehwal Pengguna
Aras 4, Lot 2G3, Presint 2
Pusat Pentadbiran
Kerajaan Persekutuan
62623 Putrajaya

EMEL

buletinpengguna@hotmail.com

LAMAN WEB KPDN & HEP
www.kpdnhep.gov.my

LAMAN WEB FOMCA
www.fomca.org.my

E-ADUAN

<http://e-aduan.kpdnhep.gov.my>

SMS E-ADUAN
36663

HOT LINE KEMENTERIAN
1-800-886-800

Artikel yang disiarkan dalam Buletin Pengguna ini tidak semestinya mencerminkan pendirian dan dasar Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna atau FOMCA. Ia merupakan pendapat penulis sendiri.

MINDA EDITOR

PENGGUNA yang mengetahui tentang hak dan tanggungjawabnya dapat melindungi diri mereka daripada peniaga yang tidak beretika. Mereka dapat menggunakan kuasa yang ada pada diri mereka untuk melindungi diri daripada menjadi mangsa.

Justeru itu, menyedari betapa pentingnya peranan pengguna ini, Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna telah melancarkan Kempen Pengguna Bijak. Kempen ini bertujuan memberi kesedaran dan pendidikan kepada pengguna dalam menggunakan kuasa mereka.

Dalam kempen ini, empat elemen pengguna bijak diberikan penekanan, iaitu beli barangan berkualiti, buat perbandingan harga, pilih perkhidmatan terbaik dan buat pilihan yang tepat. Keempat-empat elemen ini merupakan asas yang perlu dipertimbangkan oleh seseorang pengguna apabila ingin membeli barangan atau menggunakan sesuatu perkhidmatan.

Seringkali seseorang itu bersikap ambil mudah ketika membeli barangan atau menggunakan perkhidmatan. Mereka tidak menghiraukan sama ada barangan atau perkhidmatan itu berkualiti. Apabila barangan atau perkhidmatan itu tidak memuaskan hati, mereka hanya mendiamkan diri sahaja. Ini kerana mereka menyedari bahawa mereka telah melakukan kesilapan kerana tidak bijak dalam memilih barangan atau perkhidmatan tersebut.

Semenjak pergerakan kepenggunaan wujud pada pertengahan tahun 1960-an dan Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna ditubuhkan pada tahun 1991, pelbagai aktiviti dan program kesedaran dan pendidikan pengguna diadakan, namun tahap kesedaran kepenggunaan dalam kalangan rakyat Malaysia masih belum memuaskan. Setiap hari ada sahaja pengguna yang mengadu terperdaya oleh peniaga yang tidak beretika. Masalah penyalahgunaan gores dan menang, skim cepat kaya dan sebagainya masih berleluasa. Sekiranya pengguna bijak dalam membuat pertimbangan, semua ini tidak akan berlaku.

Sudah sampai masanya pengguna melakukan anjakan paradigma agar sentiasa berwaspada dalam melakukan apa jua dalam kehidupan mereka. Mereka tidak sewajarnya mudah menerima apa sahaja yang disogokkan kepada mereka. Buat pertimbangan secara mendalam sebelum membeli atau menggunakan perkhidmatan. Jangan mudah mempercayai pujukan jurujual atau mereka yang ingin menarik untuk menyertai sesuatu program yang menyerupai skim cepat kaya. Cara terbaik ialah jangan melayani langsung jika ada jurujual yang datang ke rumah atau meminta datang ke premis. Ini kaedah terbaik bagi mengelakkan daripada mungkin akan diperdaya.

ISU PENGGUNA

RAKAN PENGGUNA: MEMPERKASAKAN PENGGUNA

PENGLIBATAN pengguna memang penting dalam menjayakan apa jua aktiviti dan kempen yang dijalankan oleh kerajaan. Lantaran itu, Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna telah memprakarsai penubuhan Rakan Pengguna. Rakan Pengguna berperanan sebagai membantu Kementerian dalam usaha memantau sebarang bentuk penyelewengan yang berlaku di pasaran.

MOTTO	OBJEKTIF	PERANAN
Dari Pengguna Untuk Pengguna.	Mewujudkan kumpulan masyarakat yang bertanggungjawab, bijak, peka, komited, proaktif dan berinformasi terhadap keseluruhan isu kepenggunaan.	<ul style="list-style-type: none"> Memantau dan melapor trend harga barangan dan perkhidmatan pada bila-bila masa apabila timbul isu-isu semasa. Menyebarkan maklumat kepada para pengguna mengenai isu-isu kepenggunaan, seperti menyebarkan poster, risalah, brosur dan sebagainya. Menyertai aktiviti pemantauan bersama pegawai KPDNHEP jika perlu.
VISI	KEAHLIAN	FAEDAH
Mewujudkan pengguna berinformasi dan mempunyai semangat sukarelawan bagi membantu melindungi pengguna daripada segala bentuk penyelewengan.	<ul style="list-style-type: none"> Terbuka kepada semua bangsa dan profesion yang berminat untuk berkhidmat secara sukarela dan komited untuk membantu memantau harga barangan dan perkhidmatan. Had umur menjadi ahli adalah pada umur 18 tahun hingga 60 tahun. Terdiri daripada ahli NGO, kepenggunaan NGO, bukan kepenggunaan, pelajar universiti, kelab pengguna sekolah dan orang awam yang berminat menjadi ahli RP. 	<ul style="list-style-type: none"> Dapat membantu ahli masyarakat di dalam meningkatkan perlindungan pengguna bagi kesejahteraan masyarakat. Meningkatkan kemahiran dan pengetahuan pengguna mengenai trend harga barangan dan perkhidmatan di pasaran. Berkhidmat kepada masyarakat pengguna dengan memberi informasi dan maklumat melalui aktiviti pemantauan. Maklumat yang diberikan dapat membantu KPDNHEP mengambil tindakan dengan cepat.
MISI		
<ul style="list-style-type: none"> Membangunkan struktur organisasi dan rangkaian kerjasama sesama ahli RP. Memberikan kemahiran bersesuaian dengan peranan mereka sebagai sukarelawan dalam menjalankan aktiviti pemantauan. Merangka dan melaksanakan aktiviti dan program yang bersesuaian. 		

KHIDMAT PESANAN RINGKAS RAKAN PENGGUNA

PENDAFTARAN AHLI

1. RP DAFTAR <no kad pengenalan> <user id/nama penuh>
2. Hantarkan ke 32255

MENYEMAK STATUS KEAHLIAN

1. RP SEMAK <nama-servis>
2. Hantarkan ke 32255

MENGEMAS KINI PROFIL AHLI

1. RP SET <nama-maklumat> <data (id=CHPIDJ)>
2. Hantar ke 32255

MEMBUAT ADUAN ATAU LAPORAN

1. RP ADU <Kategori> <Alamat Lokasi>*<Aduan Anda>
2. Hantarkan ke 32255

Setiap balasan kepada permohonan yang berjaya akan diberikan nombor ahli

Untuk menyemak profil ahli atau perkhidmatan yang disediakan

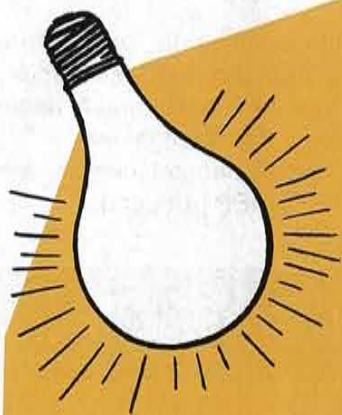
Setiap aduan akan mendapat balasan SMS yang disertakan nombor rujukan aduan atau laporan

PANDUAN PENGGUNA

JIMATKAN PENGGUNAAN

KENAIKAN tarif elektrik telah memberikan kesan kepada para pengguna yang menggunakan tenaga elektrik melebihi 200 kWJ. Sehubungan itu, bagi mengurangkan beban yang perlu ditanggung, maka mereka perlu melaksanakan langkah-langkah penjimatan pengguna tenaga elektrik.

Berikut adalah beberapa langkah yang boleh dilaksanakan bagi mengurangkan penggunaan tenaga elektrik khususnya di rumah.

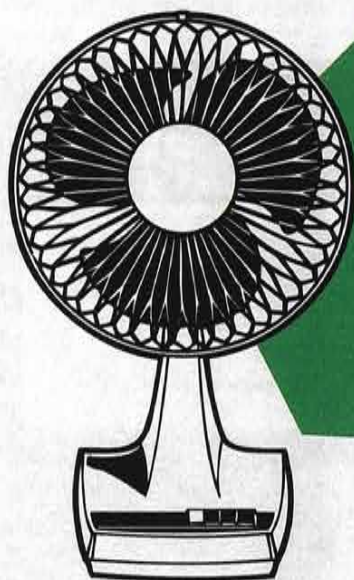
LAMPU

- Pilih lampu yang bersesuaian (berdasarkan tempat)
- Bilik yang mempunyai warna cat yang terang akan memantulkan cahaya dan akan membuatkan bilik kelihatan lebih terang.
- Jika boleh, letakkan lampu di sudut bilik. Ini menjadi bilik lebih terang kerana lampu tersebut akan bertindak balas di kedua-dua sudut dinding.
- Mentol kalimantang empat kali lebih cerah daripada mentol bulat walaupun menggunakan *watt* yang sama dan mampu bertahan sehingga lapan kali lebih lama.
- Mentol yang mempunyai kuasa efisien adalah lebih mahal, tetapi menjimatkan dari segi penggantian yang kurang dan lebih berekonomi pada kadar jangka masa panjang.
- Tutup lampu-lampu yang tidak digunakan.
- Mentol yang kotor perlu dilap untuk mendapatkan kecerahan cahaya yang maksimum.

PERALATAN RUMAH

- Peralatan elektrik yang digunakan untuk memasak dengan cepat lebih banyak menggunakan tenaga elektrik. Didihkan air dengan menggunakan dapur gas.
- Uruskan masa dengan bijak apabila menggunakan seterika. Seterika merupakan peralatan yang paling banyak menggunakan tenaga elektrik.

KIPAS

- Gantikan kipas lama dengan yang baru yang lebih cekap dalam menggunakan tenaga.
- Bersihkan kipas dan pastikan minyak pelincir mencukupi untuk melanjutkan tempoh hayat kipas tersebut.

TELEVISYEN & KOMPUTER

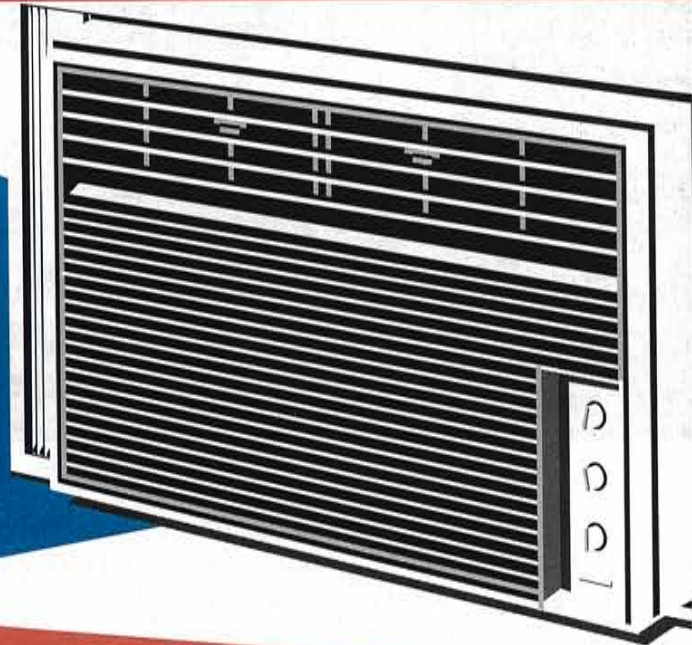
- Kurangkan masa menonton televisyen. Gunakan masa lapang dengan melakukan riadah di luar.
- Komputer menggunakan tenaga elektrik yang lebih banyak bagi menghidupkan skrin, CPU, mesin pencetak dan pembesar suara. Gunakan komputer mudah alih.

TENAGA ELEKTRIK DI RUMAH

PENYAMAN UDARA

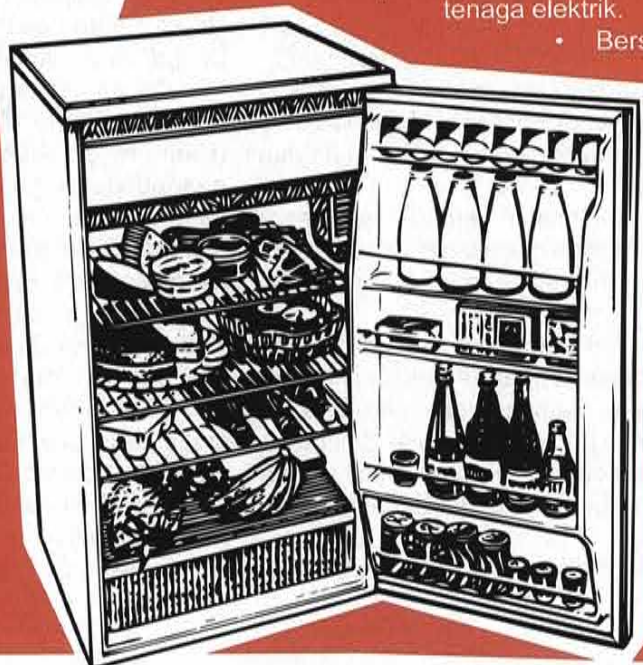
- Penyaman udara biasanya menggunakan 25%-35% daripada tenaga elektrik. Pilih penyaman udara dengan kuasa yang bersesuaian dengan saiz bilik.
- Apabila membeli penyaman udara pilihlah penyaman udara yang mempunyai kadar kecekapan tenaga (Energy Efficiency Rating EER) yang tertinggi, yang menggunakan tenaga yang lebih rendah.
- Elakkan daripada meletakkan pemampat penyaman udara di tempat yang terdedah dengan cahaya matahari.
- Penapis harus diperiksa dan dibersihkan sebulan sekali. Talian kipas dan keseluruhan penyaman udara harus diperiksa bagi memperbaiki sebarang kerosakan atau untuk tujuan penyelenggaraan. Ia dapat meningkatkan prestasi penyaman udara. Gunakan khidmat juruteknik penyaman udara terlatih untuk melakukan pekerjaan tersebut.
- Kurangkan penggunaan penyaman udara, dengan menanam pokok yang memberikan teduhan cahaya matahari. Buka tingkap untuk membolehkan pengaliran aliran udara.

- Jarakkan sedikit peti sejuk daripada dinding, iaitu gelung kondenser terletak sekurang-kurangnya 4in/10cm daripada dinding.
- Tempatkan peti sejuk jauh daripada dapur dan kawasan panas, bagi penyejukan yang lebih cekap.
- Jangan letakkan makanan panas ke dalam peti sejuk. Biarkan makanan tersebut sejuk dahulu sebelum memasukkannya ke dalam peti sejuk.
- Keluarkan bekas pembungkus makanan yang tidak diperlukan sebelum memasukkan ke dalam peti sejuk. Ia akan menjimatkan ruang dan tenaga elektrik.

PETI SEJUK

- Peti sejuk menggunakan 21% daripada jumlah bekalan tenaga elektrik rumah. Oleh itu belilah peti sejuk berdasarkan keperluan keluarga anda. Lebih besar peti sejuk, lebih besar jumlah perbelanjaan untuk bil elektrik.
- Peti sejuk yang baru menggunakan tenaga elektrik dengan lebih cekap berbanding model lama. Beli model peti sejuk yang terdapat label yang menunjukkan kadar kecekapan penggunaan tenaga Suruhanjaya Tenaga.

- Bersihkan 'condensor fins' dan bekas-bekas dalam peti sejuk sebulan sekali.
- Pastikan kawalan termostat bersesuaian dengan keperluan penyimpanan.
- Dapatkan seorang juruteknik untuk memeriksa tekanan gas penyejuk.
- Nyahfroskan peti sejuk 6 bulan sekali.

ISU PENGGUNA

MEMAHAMI LABEL HALAL

WUJUDNYA BANYAK BARANG MAKANANYANG MENGGUNAKAN LABEL HALAL BEGITU MERUNGSINGKAN PARA PENGGUNA ISLAM. SELAIN ITU JUGA, PENGGUNAAN LABEL HALAL YANG PELBAGAI TURUT MENERUHKAN KEADAAN INI.

DI MALAYSIA, terdapat beberapa pihak yang bertanggungjawab terhadap label halal. Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM) dan Jabatan Agama Islam Negeri bertanggungjawab dalam memberikan sijil pengesahan halal kepada syarikat. Sebelum sijil pengesahan itu diberikan, pemeriksaan terhadap barangan dan premis dilakukan terlebih dahulu, berdasarkan prosedur tertentu.

Untuk tujuan pensijilan ini, standard MS1500:2004: Makanan Halal Pengeluaran, Penyediaan, Pengendalian dan Penyimpanan Garis Panduan Umum (Semakan Pertama) dan Manual Prosedur Pensijilan Halal Malaysia digunakan dalam proses untuk mengeluarkan pensijilan halal ini.

Selain daripada itu, Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna diberikan kuasa di bawah Akta Perihal Dagangan terhadap penguatkuasaan pelabelan halal.

Biarpun begitu, syarikat pengeluar makanan boleh meletakkan label halal atau perkataan seperti "ditanggung halal" pada produk mereka. Namun begitu mereka perlu memastikan produk mereka benar-benar halal. Sekiranya didapati produk tersebut sebenarnya tidak halal, maka tindakan boleh diambil terhadap mereka di bawah Akta Perihal Dagangan.

Memandangkan Akta Perihal Dagangan tidak mem-

berikan kuasa mutlak kepada JAKIM dan Jabatan Agama Islam Negeri dalam pengeluaran sijil halal, maka terdapat syarikat yang menyediakan perkhidmatan memberikan pensijilan halal. Syarikat tersebut ini ialah Bahtera Lagenda, yang berpejabat di Taman Tun Dr. Ismail. Syarikat ini mewakili Majlis Pemakanan dan Makanan Islam Amerika Syarikat (IFANCA) bagi rantau Asia Tenggara. Perkhidmatan syarikat ini digunakan oleh kebanyakan pengeluar produk makanan multinasional di Malaysia.

Dalam usaha untuk mengelakkan kekeliruan dalam kalangan rakyat Malaysia, JAKIM dan Jabatan Agama Islam Negeri telah mewujudkan penyeragaman dalam penggunaan logo halal. Oleh itu, sebarang logo halal yang lain, termasuk logo halal yang lama, seperti logo halal yang menggunakan perkataan, "Bahagian Hal Ehwal Islam Malaysia (BAHEIS)" atau "Jabatan Kemajuan Islam Malaysia" tidak lagi diperakui kesahihannya. Syarikat yang menggunakan logo halal seperti ini berkemungkinan tidak lagi memperbaharui pensijilan halal mereka.

Bagi meredakan kekeliruan ini, mesyuarat yang dipengerusi oleh Perdana Menteri dengan menteri besar dan ketua menteri pada 7 Mac 2006, telah membuat ketetapan bahawa hanya satu logo halal sahaja yang akan digunakan di negara ini, iaitu logo halal Malaysia yang dikeluarkan oleh Jakim.

LABEL HALAL JAKIM

**LABEL HALAL JABATAN
AGAMA ISLAM NEGERI**

KEDUDUKAN PERATURAN HALAL MENURUT AKTA PERIHAL DAGANGAN 1972, PERATURAN PERIHAL DAGANGAN PERBAHASAN HALAL 1976.

2.2 Perintah Perihal Dagangan (Perbahasaan 'Halal') 1975

- memberikan takrif berhubung dengan perbahasaan "Halal", "Ditanggung Halal", "Makanan Islam" atau mana-mana perbahasaan yang membawa maksud sedemikian sebagaimana yang dikehendaki oleh Hukum Syarak.

Seksyen 3 Perintah Perihal Dagangan (Perbahasaan Halal) 1975

- Perkataan yang merujuk kepada perkataan "Halal", "Ditanggung Halal", "Makanan Islam" dan sebagainya yang digunakan ke atas dalam sebarang bentuk boleh digunakan dengan syarat ia hendaklah mematuhi hukum syarak dalam semua proses.

Perintah Perihal Dagangan (Penandaan Makanan) 1975

- Semua jenis makanan yang halal dilarang untuk dijual melainkan ia dilabel atau ditandakan dengan sebarang bentuk tanda label, tag dan sebagainya yang menunjukkan makanan tersebut adalah halal.

KOD PENDAFTARAN HALAL BAGI NEGERI

H-01	JOHOR
H-02	KEDAH
H-03	KELANTAN
H-04	MELAKA
H-05	NEGERI SEMBILAN
H-06	PAHANG
H-07	PULAU PINANG
H-08	PERAK
H-09	PERLIS
H-10	SELANGOR
H-11	TERENGGANU
H-12	SABAH
H-13	SARAWAK
H-14	WILAYAH PERSEKUTUAN

MENYEMAK STATUS HALAL PRODUK

Untuk mengetahui status halal sesuatu produk yang mempunyai label halal Jakim, semakan boleh dibuat melalui cara-cara berikut:

LAMAN WEB:

www.halaljakim.gov.my/directory/

SMS:

1. halal <barcode>
2. Hantarkan kepada DAPAT (32728)

Untuk mendapat keterangan lanjut, mengenai produk dan pensijilan halal Jakim, hubungi

Bahagian Hub Halal
Aras 1, Blok D7, Parcel D
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan
62519 Putrajaya

Tel: 03-88864229 Faks: 03-88894951
Laman Web: www.halaljakim.gov.my

RUANGAN PUSAT KHIDMAT ADUAN PENGGUNA NASIONAL

MANGSA PENIPUAN PEMANDU TEKSI

SEORANG pengadu telah mendatangi NCCC untuk membuat aduan bahawa beliau telah ditipu oleh seorang pemandu teksi. Pemandu teksi tersebut telah mengenakan kadar tambang yang tinggi dan tidak menggunakan meter.

Menurut pengadu tersebut, beliau telah menaiki teksi tersebut daripada Jalan Masjid India untuk pergi ke Kuala Lumpur City Centre. Setibanya di tempat yang ditujui, pemandu teksi tersebut meminta tambang sebanyak RM30. Pengadu itu berasa terkejut dengan kadar tambang itu. Kemudian barulah beliau sedar bahawa pemandu teksi itu tidak menggunakan meter bagi mengira jumlah tambang yang sepatutnya beliau bayar. Beliau juga tidak pasti berapakah jumlah sebenar bagi perjalanan tersebut menggunakan teksi.

Apabila pengadu menunjukkan sikap enggan membayar, pemandu teksi telah bersikap agresif dan kasar. Oleh itu, pengadu tidak mempunyai pilihan melainkan menjelaskan bayaran tambang tersebut. Walau bagaimanapun, beliau sempat mencatatkan nombor pendaftaran teksi berkenaan.

TINDAKAN NCCC

Berdasarkan aduan yang dibuat itu, NCCC telah menulis surat kepada Lembaga Perlesenan Kenderaan Perdagangan (LPKP) untuk meminta agensi tersebut mengambil tindakan penguatkuasaan. Nombor pendaftaran teksi tersebut juga telah dinyatakan dalam surat itu. LPKP telah meminta penjelasan daripada pemandu teksi itu dan kemudiannya mengambil tindakan terhadapnya.

NASIHAT NCCC

Para pengguna perlu berhati-hati ketika menggunakan perkhidmatan teksi. Mereka perlu memastikan bahawa teksi tersebut menggunakan meter sebelum menggunakan perkhidmatannya. Sekiranya teksi tersebut enggan menggunakan meter atau meternya telah rosak, jangan menggunakan teksi itu. Selain daripada itu, jangan sekali-kali menerima tawaran tambang secara lisan kerana ini menggalakkan pemandu teksi tidak menggunakan meter. Ambil nombor pendaftaran teksi yang enggan menggunakan meter atau menyelewengkan penggunaan meter dan buat aduan kepada LPKP dengan segera.

No. 1D, Bangunan SKPPK, Jalan SS9A/17,
47300 Petaling Jaya, Selangor
Tel: 03-7877 9000 Faks: 03-7874 8097
Emel: nccc@eraconsumer.org
www.eraconsumer.org

NCCC

ADIL • PROFESIONAL • BERKESAN

SENDA PENGGUNA

STANDARD

BENCANA KERETAPI ESCHEDÉ DI JERMAN

BENCANA keretapi Eschede merupakan bencana yang paling teruk dalam sejarah Jerman sejak 1967. Ia berlaku pada 3 Jun 1998 berdekatan dengan kampung Eschede di daerah Celle, Lower Saxony. Kejadian ini telah meragut nyawa seramai 101 orang dan 88 orang cedera parah.

Dalam kejadian ini, keretapi berkenaan sedang menuju ke Hamburg dari Munich. Setelah berhenti di Hanover, ia meneruskan perjalanannya ke Hamburg. Apabila tiba di Eschede, bingkai roda keretapi itu telah patah dan tercabut daripada roda. Ini menyebabkan berlaku kebocoran di bahagian lantai keretapi dan roda tersebut tergeletak di atas landasan.

Namun begitu keretapi tersebut masih meneruskan perjalanan. Akibatnya, bingkai roda gandar belakang telah menghalang perjalanan kereta itu sehingga akhirnya menyebabkan ia terbabas dari landasan.

Menurut saksi yang melihat kejadian itu mengatakan nahas tersebut menyebabkan bunyi yang kuat seperti nahas kapal terbang. Penduduk-penduduk yang berdekatan mula bergegas ke tempat kejadian. Lebih daripada 1000 orang pekerja penyelamat dari jabatan bomba, perkhidmatan penyelamat, polis dan tentera telah dihantar. Seramai lebih kurang 37 orang doktor yang sedang menghadiri persidangan dekat Hanover juga memberikan pertolongan sehingga pasukan penyelamat tiba di tempat kejadian.

Penumpang dan pemandu yang berada di bahagian hadapan keretapi agak bernasib baik kerana telah terselamat, namun nasib malang menimpa kebanyakan penumpang di bahagian belakang yang tidak sempat diselamatkan. Seramai 101 orang meninggal dunia.

PUNCA KEJADIAN

Hasil penyiasatan yang dilakukan mendapati bahawa kemalangan itu berlaku disebabkan oleh penggunaan roda yang tidak sesuai pada keretapi tersebut. Pada awalnya, roda dwiblok yang digunakan mematuhi ciri-ciri keselamatan tetapi ia menyebabkan getaran. Oleh itu, roda dwiblock telah ditukar kepada roda monoblock.

Roda jenis ini biasanya digunakan untuk trem (keretapi yang lebih perlahan). Setelah ditukar, tiada penyelenggaraan yang dilakukan. Pemeriksa perlu dilakukan bagi mengkaji tahap keretakan yang mungkin berlaku semasa keretapi laju membuat perjalanan. Namun tiada pemeriksaan yang telah dilakukan bagi meneliti masalah-masalah yang mungkin akan berlaku.

Pengajarannya ialah apabila sesuatu standard baru dibangunkan, kita harus mengikut standard tersebut. Sekiranya ia diingkari demi mendapatkan keuntungan syarikat ataupun bertujuan untuk mengurangkan kos-kos perbelanjaan syarikat, akhirnya tragedi seperti ini boleh berlaku sehingga menyebabkan nyawa manusia terancam. Kita harus berfikir bagaimana standard boleh membantu teknologi atau inovasi bagi mempertingkatkan kualiti produk atau perkhidmatan dan bukannya hanya berfikir tentang keuntungan.

Sumbangan: Persatuan Pengguna-Pengguna Standard Malaysia

ALAM SEKITAR

AMALAN PENGUNAAN LESTARI DI RUMAH

PENGUNAAN PERALATAN RUMAH YANG MENGANDUNGI BAHAN KIMIA SERING MENYEBABKAN BERLAKUNYA PENCEMARAN, KHUSUSNYA AIR YANG DISALURKAN DARIPADA RUMAH MASUK KE DALAM SALIRAN YANG AKHIRNYA KE DALAM SUMBER BEKALAN AIR.

Longkang

Longkang boleh berada dalam keadaan bersih dan tidak berbau busuk tanpa penggunaan bahan pencuci yang boleh menghakis. Jangan terus mencurahkan cecair berminyak ke dalam longkang, sebaliknya gunakan penapis longkang.

- Gunakan satu cawan yang mengandungi campuran 250 mililiter serbuk penaik dan 250 mililiter garam seminggu sekali. Curahkan $\frac{1}{4}$ daripada kandungan cawan ini ke dalam longkang. Kemudian curahkan air panas dan diikuti dengan air biasa. Lakukan seminggu sekali.
- Sekiranya longkang tersumbat, masukkan 60 mililiter serbuk penaik dan diikuti dengan 125 mililiter cuka. Tutup longkang itu sehingga buihnya habis. Curah pula dengan air panas.

Jubin

Kebanyakan pencuci jubin yang ada di pasaran mengandungi bahan kimia yang berbahaya kerana mengandungi klorin, sejenis bahan kimia yang boleh memberi kesan kepada mata, hidung dan kulit.

- Gunakan berus lantai yang keras dengan serbuk penaik. Bilas dengan air panas.
- Bagi kawasan yang *hard-water areas*, gunakan cuka atau jus limau untuk mengatasi kekotoran pada bahagian mineral. Untuk kekotoran yang tegar, lembabkan kain dan letakkan pada bahagian yang bermasalah untuk selama beberapa jam, sebelum membilasnya.
- Bagi kawasan yang berkulat dan berlumut, lap jubin dengan kain yang telah dibasahi dengan cuka dan berus dengan berus gigi lama.

Panduan Cepat

Gunakan kolah atau baldi yang diisi dengan air. Ini dapat mengurangkan jumlah penggunaan air yang banyak sekiranya menggunakan pam.

Baiki segera sebarang ketirisan atau kebocoran paip.

Gunakan tuala tangan daripada menggunakan kertas tisu.

Pasang peralatan penjimatan air bagi pili air dan pencucur. Kepala pencucur yang cekap tenaga dapat menjimatkan tenaga sehingga 20%.

Talakan suhu pada pemanas air sebanyak 54° Celsius. Suhu ini cukup untuk membunuh bakteria dan menjimatkan tenaga elektrik.

Sentiasa letakkan bakul sampah dalam bilik air bagi membuang sisa buangan. Jangan buang dalam mangkuk tandas.

KHASIAT TANAMAN

BENDI

SAYUR BENDI ditanam secara meluas di kawasan tropika dan subtropika. Ia merupakan sayur-sayuran yang digemari di negara Asia Tenggara seperti Malaysia, Thailand, Filipina dan Vietnam.

KANDUNGAN KHASIAT

- 90% air
- 7% karbohidrat
- 2% protein
- 1% serabut, garam galian dan vitamin (Vitamin B)
- Kaya dengan kalsium

KHASIAT MAKANAN

- Buahnya dijadikan sebagai sayur-sayuran bergoreng, sup dan sebagainya.
- Bijinya boleh dijadikan sebagai pengganti kepada biji kopi

KHASIAT PERUBATAN

- Buahnya apabila dimakan dapat membantu menguatkan daya ingatan dan kecergasan
- Biji, akar dan bunganya apabila direbus dan diminum dapat melawaskan pembuangan air kecil, kurangkan bengkak atau randang, mengurangkan masalah ketika bersalin, mengubat penyakit gonorea dan sifilis.
- Air rebusan biji, akar dan bunganya sesuai disapu pada masalah kudis dan bisul.
- Air rebusan tersebut juga boleh dijadikan sebagai sirap bagi mengubat penyakit batuk dan sakit kerongkong.
- Lendir yang diambil pada buahnya yang muda boleh dijadikan ubat untuk melembut dan menyejukkan kulit.

Sumber: Sayuran: Khasiat Makanan dan Ubatan, Terbitan Utusan Publications & Distributors Sdn. Bhd.

Pengguna Bijak

- ✓ **beli** barangan berkualiti
- ✓ **buat** perbandingan harga
- ✓ **pilih** perkhidmatan terbaik
- ✓ **buat** pilihan yang tepat

LABEL KECEKAPAN PENGGUNAAN TENAGA ELEKTRIK

SURUHANJAYA Tenaga dengan kerjasama beberapa pengeluar peti sejuk telah memperkenalkan peti sejuk yang mempunyai tahap kecekapan tenaga. Melalui skim ini, setiap peti sejuk yang dijual akan diberikan tanda bintang tertentu bagi menentukan tahap kecekapan tenaganya.

Apabila membeli peti sejuk, jangan hanya melihat kepada jenama, saiz dan fungsi yang terdapat pada peti sejuk itu. Lihat juga label tahap kecekapan tenaga bagi mengenali kadar kecekapan tenaga peti sejuk tersebut.

Lebih banyak tanda bintang yang terdapat pada label kadar penggunaan tenaga, maka lebih banyak tenaga yang lebih dijiatkan dan ia lebih bersifat mesra alam. Yang lebih penting sekali ialah ia dapat menjimatkan wang kerana penggunaan tenaga elektriknya adalah lebih rendah.

- 1 Kadar tenaga 1 hingga 5 bintang
- 2 Kadar tenaga barang elektrik (sama dengan jumlah bintang)
- 3 Maklumat model
- 4 Penggunaan tenaga (dalam kWh/tahun)
- 5 Penjimatan tenaga berbanding model 3 bintang (dalam peratusan)

BINTANG

PENGGUNAAN TENAGA

- > 25% lebih daripada peti sejuk 3 bintang
- 10% - 25% lebih daripada peti sejuk 3 bintang
- Purata penggunaan peti sejuk model biasa di pasaran
- 10% - 25% kurang daripada peti sejuk 3 bintang
- > 25% kurang daripada peti sejuk 3 bintang

Sumber: Suruhanjaya Tenaga www.eefridge.com.my